

Câu 1. (6 điểm) Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Nếu như không có cách nào để thay đổi thế giới bên ngoài, hãy thay đổi chính mình, bởi vì đó là điều có thể thay đổi được. Khi bạn tập trung sự chú ý để hoàn thiện bản thân, cuộc sống của bạn cũng sẽ trở nên tốt đẹp. Chấp nhận những điều bạn không thể thay đổi, thay đổi những điều bạn có thể thay đổi được, và nhìn nhận được sự khác biệt giữa hai điều này, đó là bài học mà chúng ta cần phải theo đuổi suốt cuộc đời.

Ngoài việc thay đổi hành vi của chính mình, bạn có thể thay đổi được thái độ nhìn nhận của bản thân. Khó khăn trắc trở có nhiều tới đâu cũng phải chịu thua trước thái độ và phản ứng của bạn trước chúng. Thái độ tiêu cực khi nhìn nhận một sự việc thường sẽ làm tổn thương lòng tự tin, mài mòn ý chí phấn đấu của con người. Cũng giống như khi nhìn một nửa ly nước, có người nói “chỉ còn nửa ly nước”, cũng có người nói “vẫn còn nửa ly nước”. Thái độ khác nhau sẽ tạo ra những cuộc đời khác nhau, bạn có thể thay đổi thế giới của chính mình thông qua việc thay đổi cách nhìn và thái độ của bản thân.

(Trích *Sống chậm lại rồi mọi chuyện sẽ ổn thôi*, Alpha book biên soạn, NXB Lao động xã hội, 2014, tr 13)

- Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích trên.
- Nêu hiệu quả nghệ thuật của từ “chỉ” và từ “vẫn” trong câu văn: *Cũng giống như khi nhìn một nửa ly nước, có người nói “chỉ còn nửa ly nước”, cũng có người nói “vẫn còn nửa ly nước”*.
- Hãy giải thích nghĩa của từ “hành vi” trong câu văn: *Ngoài việc thay đổi hành vi của chính mình, bạn có thể thay đổi được thái độ nhìn nhận của bản thân*.
- Theo tác giả, vì sao cần thay đổi “chính mình”?
- Thông điệp mà em tâm đắc nhất qua đoạn trích trên là gì? Nêu rõ lí do tại sao em chọn thông điệp đó?

Câu 2. (4 điểm) Viết đoạn văn trình bày cảm nhận của em sau khi đọc bài thơ “Ngưỡng cửa” của tác giả Vũ Quần Phương.

NGƯỠNG CỬA

Vũ Quần Phương

Nơi này ai cũng quen
Ngay từ thời tằm bé
Khi tay bà, tay mẹ
Còn dắt vòng đi men

Nơi bố mẹ ngày đêm
Lúc nào qua cũng vội
Nơi bạn bé chạy tới
Thường lúc nào cũng vui

Nơi này đã đưa tôi
Buổi đầu tiên đến lớp
Nay con đường xa tập
Vẫn đang chờ tôi đi.

(Sách giáo khoa *Tiếng Việt* lớp 1, tập 2, NXB Giáo dục, 2014)

Câu 3. (10 điểm) Nhà văn Nguyễn Minh Châu cho rằng: “Nhà văn phải là người đi tìm những hạt ngọc ẩn giấu trong bề sâu tâm hồn của con người.”

Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Phân tích nhân vật “tôi” trong câu chuyện dưới đây để thấy rõ điều tâm niệm đó.

Người ăn xin

Lúc ấy, tôi đang đi trên phố. Một người ăn xin già lom khom đứng ngay trước mặt tôi. Đôi mắt ông lão đỏ hoe và giàn giụa nước mắt. Đôi môi tái nhợt, áo quần tả tơi thảm hại... Chao ôi! Cảnh nghèo đói đã gặm nát con người đau khổ kia thành xấu xí biết nhường nào!

Ông già chìa trước mặt tôi bàn tay sưng húp, bẩn thỉu. Ông rên rĩ cầu xin cứu giúp. Tôi lục tìm hết túi nọ túi kia, không có tiền, không có đồng hồ, không có cả một chiếc khăn tay. Trên người tôi chẳng có tài sản gì.

Người ăn xin vẫn đợi tôi. Tay vẫn chìa ra, run lẩy bẩy.

Tôi chẳng biết làm cách nào. Tôi nắm chặt lấy bàn tay run rẩy kia:

- Ông đừng giận cháu, cháu không có gì để cho ông cả.

Người ăn xin nhìn tôi chằm chằm bằng đôi mắt ướt đầm. Đôi môi tái nhợt nở nụ cười và tay ông cũng xiết lấy tay tôi:

- Cháu ơi, cảm ơn cháu! Như vậy là cháu đã cho lão rồi. - Ông lão nói bằng giọng khàn đặc.

Khi ấy, tôi chợt hiểu rằng: cả tôi nữa, tôi cũng vừa nhận được chút gì của ông lão.

(Theo Tuốc-ghê-nhép, SGK tiếng Việt lớp 4, NXB GD, tập 1, tr31)

----- Hết -----

Giám thị coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên:.....Số báo danh.....Phòng.....

Giám thị 1:.....Giám thị 2:.....